



อาหารสมอง

วีรกร ตรีเศศ

ความตายเป็นจุดจบของชีวิตก็จริงอยู่แต่ ร่างยังอยู่ให้คนข้างหลังต้องดูแล ในยุคสมัยของการระมัดระวังสิ่งแวดล้อมและไฮเทคมนุษย์มีวิธีการจัดการกับร่างอย่างน่าสนใจ

การฝังศพนั้นมนุษย์ทำกันมานานกว่า 200,000 ปี ซึ่งเป็นเวลาก่อนที่มนุษย์จะยืนสองขามีลักษณะเหมือนมนุษย์ในปัจจุบัน 50,000 ปี

สาเหตุของการฝังอาจได้แก่

- (1) เป็นการเคารพคนตายไม่ให้สัตว์ป่าหรือใครมาทำอะไรกับศพอย่างน่าเกลียด
- (2) ไม่ให้เน่าเหม็นน่ารังเกียจ
- (3) ป้องกันการระบาดของเชื้อโรค (WHO ระบุให้ใช้วิธีฝังศพเท่านั้นสำหรับศพที่อาจมีเชื้อโรคติดต่อกันได้ ซึ่งตรงข้ามกับสามัญสำนึก)
- (4) เพื่อให้ลูกหลานได้ระลึกถึงด้วยความรู้สึกอบอุ่นที่ยังไม่ไปที่ไหน อย่างไรก็ดี สำหรับความเชื่อของหลายวัฒนธรรม การฝังคือการบังคับไม่ให้วิญญาณกลับมาหลอกหลอนได้

ปัจจุบันการเผาเป็นที่นิยมกันมากเพราะไม่สิ้นเปลืองเงินทองไม่ต้องจองพื้นที่ก่อนเสียชีวิต ไม่เป็นภาระแก่ลูกหลานซึ่งต้องดูแลหลุมฝังศพต่อไปอีกยาวนาน ไม่เป็นภาระแก่โลกเพราะไปแย่งที่อยู่อาศัยหรือทำกิน ฯลฯ ในประเทศญี่ปุ่นเข้าใจว่าในปัจจุบันบังคับให้เผาศพเท่านั้นไม่ให้มีการฝังอีกต่อไป

ข้อมูลสำหรับข้อเขียนนี้ มาจากหนังสือพิมพ์ The Daily ของ Rupert Murdoch มหาเศรษฐีเจ้าของสื่อใหญ่ของโลกที่ขาย on-line ใน iPad ซึ่งเพิ่งออกมาไม่กี่เล่มในราคาแสนถูกเพราะต้นทุนต่ำมาก ไม่ต้องมีการพิมพ์ และไม่ต้องมีการขนส่งให้ยุ่งยาก

คณะแรกคือการฝังศพแนวธรรมชาติเลียนแบบชาวมุสลิมซึ่งทำกันมากกว่า 1,500 ปี แล้ว นั่นก็คือฝังแบบธรรมชาติโดยไม่มีโลง บริษัทฝังศพแนวอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชื่อ Forever Fernwood ใน Mill Valley รัฐแคลิฟอร์เนีย สร้างสวนป่าธรรมชาติเพื่อฝังศพชนิดนี้ใช้สารเคมีใดๆ ไม่มีการใช้โลงเพื่อให้ร่างกายเนาเปื่อยสลายไปตามธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่มีแผ่นหินระบุชื่อและแหล่งที่ฝังให้รบกวน แต่ลูกหลานก็สามารถมาเคารพศพได้เพราะแต่ละที่ฝังจะมีตำแหน่ง GPS บันทึกไว้โดยบริษัท เพียงมีโทรศัพท์มือถือบางรุ่นก็สามารถหาจุดฝังศพได้แล้ว

คนเหล่านี้ไม่ต้องการเผาเพราะมันจะปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และอาจแถมด้วยควันปรอทหากผู้ตายอุดฟันด้วยปรอท พวกเขาต้องการถูกฝังในป่าเขียวชอุ่มด้วยธรรมชาติอันงดงามอย่างไม่มีภาระแก่โลก

คณะที่สอง พิสดารว่าการฝังปกติโดยเอาไปดำเนินการบนพื้นทะเลลึก 40 ฟุต ใน

หลุมฝังศพไฮเทค



บริเวณที่สร้างขึ้นเป็นพิเศษเรียกว่า Neptune Memorial Reef ห่างออกไปจากเมืองฟลอริดาซึ่งตั้งอยู่ริมฝั่งทะเล 3 ไมล์ เพื่อตั้งใจให้เป็นแนวปะการังใหญ่ที่สุดในโลกที่มนุษย์สร้างขึ้นมา โดยมีพื้นที่กว้างใหญ่ประมาณ 40 ไร่ แนวปะการังเกิดจากเก้าอี้ที่มาจากกาเผาร่างเอามาผสมกับซีเมนต์ และนำมาทำเป็นแท่งโค้ง รูปปั้น ถนน ฯลฯ

ซึ่งจะดึงดูดให้สิ่งมีชีวิตใต้ทะเล เช่น ปลา มาอยู่อาศัย ตลอดจนญาติพี่น้องให้มาชมและระลึกถึงผู้จากไป

คณะที่สาม ผู้จากไปทุกคนล้วนมีสิ่งดีทิ้งไว้ในโลกด้วยกันทั้งนั้น มากบ้างน้อยบ้างต่างกันไปแล้วแต่จะคิด สำหรับญาติพี่น้องที่ต้องการให้ผู้คนรู้จักผู้ตายหรือเรียนรู้บางอย่างจากผู้ตาย ไฮเทคปัจจุบันสามารถช่วยได้ ปกติทุกหลุมฝังศพจะมีแผ่นหินระบุชื่อผู้ตายปีที่เกิดและตาย ตลอดจนอาจมีข้อความซึ่งใจสลักไว้ บริษัทไฮเทคหัวแหลมขายบริการด้วยการสร้างแผ่นหินเป็นรูปศิลปะตัดแอบไว้บนแผ่นหินสลักซึ่งภายในดีสค์หินมีไมโครชิปบันทึกชื่อผู้ตาย รูปภาพ ตลอดจนข้อความอีก 1,000 คำ

ผู้ที่ต้องการรู้จักผู้ตายหรือเรียนรู้บางสิ่งที่ผู้ตายทิ้งไว้ (ตำรากับข่าวรสเด็ด?) สามารถเข้าไปอ่านข้อความในชิปได้โดยผ่านอินเทอร์เน็ตเข้าเว็บไซต์ของบริษัทจัดการสุสาน

ยิ่งไปกว่านั้น ผู้เดินผ่านเข้าไปในสุสานก็สามารถอ่านข้อความในชิปได้โดยเอาโทรศัพท์แตะแผ่นดีสค์หินที่ติดอยู่บนแผ่นหินเหนือหลุมฝังศพ บริษัทบอกว่าจงมั่นใจได้ว่าชื่อ รูป และข้อความเหล่านั้นจะไม่สูญหายเพราะข้อมูลในชิปถูกเก็บไว้ในที่อื่น ถึงแม้บริษัทจะปิดกิจการ ข้อมูลเหล่านั้นก็จะคงอยู่อีกนับพันปี ถ้าผู้ตายเตรียมตัวก่อนจากไปด้วยการทิ้งข้อความหรือรูปภาพที่เป็นประโยชน์แก่คนรุ่นหลัง ความรู้ในบางเรื่องก็จะไม่ตายไปกับตัว คนรุ่นหลังสามารถเก็บเกี่ยวจากสุสานได้อย่างจุใจ และสามารถเอาไปต่อยอดได้

คณะที่สี่ นักอนุรักษ์ธรรมชาติไม่ชอบการเผาเพราะปล่อยก๊าซพิษ ดังนั้น จึงพยายามหาวิธีจัดการกับร่างโดยไม่ให้เป็นภาระวิธีใหม่ที่คิดได้ของบริษัทสวีเดนชื่อ Promessa Organic AB ก็คือการเอาศพแช่เย็นจัดด้วยไนโตรเจนเหลวที่อุณหภูมิ -196C และเอามาแช่บนเตียงพิเศษจนแตกละเอียดเป็นผงแก้ว จากนั้นก็เอาเครื่องดูดความชื้นออกไปตลอดจนส่วนแปลกปลอมในร่างกาย เช่น โลหะจากอุดฟัน โลหะหรือสารที่อยู่ในแขน ขา เข่า ฯลฯ ถูกดึงออกไปหมดจนเหลือแต่ผงแก้วละเอียดหนัก 50 ปอนด์ ซึ่งญาติจะเอาไปทำอะไรต่อไปก็ได้ เช่น ฝังดิน โรยบนดิน หรือโยนลงทะเล แต่ไม่ใช่เผา หรือเอาไปใส่ถาดไว้ดูเล่นที่อุณหภูมิปกติ (จินตนาการแล้วเสียใจเสียมาก)

ทั้งสี่ลักษณะที่กล่าวมานี้ คือวิธีการจัดการกับร่างไว้วิญญานอย่างไรไม่เป็นภาระต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไม่เป็นภาระแก่โลก อย่าง

น้ำจิ้มอาหารสมอง

Age does not protect you from love. But love, to some extent, protects you from age.

(Anais Nin นักเขียนบันทึกมีชื่อชาวฝรั่งเศส.ศ.1903-1977)

อายุไม่ใช่ตัวกันคุณจากความรัก แต่ความรักอาจคุ้มกันคุณจากความแก่ได้

สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อคนรุ่นหลังโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าจะใช้วิธีไฮเทคอย่างไร หากพิจารณาให้ดีสุดท้ายก็ไม่หนีการฝังซึ่งมีมาแต่โบราณ หรือการเผาซึ่งทำให้ดับสูญไปจากโลกอย่างเบียดเบียนคนที่มิชีวิตอยู่และคนที่เกิดตามมาอีกน้อยที่สุด ●

เรื่องเกี้ยวอาหารสมอง

พมาได้พบหนังสือแปลชื่อ “เมื่อคิดให้ดีโลกนี้มีแต่สัตว์ประหลาด” (The Book of Animal Ignorance) ของสำนักพิมพ์ We LEARN ซึ่งเพิ่งวางตลาดสดๆ ร้อนๆ พลิกอ่านดูแล้วชอบมากเพราะให้ความรู้ใหม่ๆ อย่างน่าสนใจ

ขอยกเอาเรื่องจึงใจมาถ่ายทอด

“...ทั้งกระเพาะและลำไส้ขนาดใหญ่ของจึงใจเป็นเสมือนถังหมักแบคทีเรียและเอ็นไซม์ แต่มันไม่เหมือนวุ้นที่มันไม่ผลิตก๊าซเรือนกระจกอย่างมีเทน แต่จะผลิตสารประกอบคาร์บอนไฮโดรเจนที่เรียกว่าอะซิเตต (acetate) ออกมาแทน ซึ่งสามารถนำกลับไปใช้เป็นพลังงานได้ แบคทีเรียในลำไส้ของจึงใจอาจเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยแก้ปัญหาลูกโลกร้อนด้วยการไม่ผลิตตัวที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจก

การเอาตัวรอดท่ามกลางพื้นที่ห่างไกลที่ทั้งร้อนและแห้งแล้งต้องอาศัยการประหยัดพลังงาน มันไม่เพียงกระโดดได้อย่างรวดเร็ว แต่การกระโดดยังใช้พลังงานต่ำกว่าการเคลื่อนที่แบบอื่นด้วย

จึงใจเลือกที่จะออกหากินในเวลากลางคืนเพื่อหลีกเลี่ยงความร้อนในเวลากลางวัน (ส่งผลให้ตาของมันมีขนาดใหญ่) และใช้เวลาในช่วงกลางวันนอนอยู่ในที่ร่มคอยเลียขาหน้าของตัวเองเพื่อทำให้ตัวเย็นลง แม้แต่ระบบสืบพันธุ์ที่นำทั้งก็ยังมีส่วนช่วยด้วย

จึงใจมีชื่อเสียงในเรื่องการตั้งครกที่ใช้เวลาสั้นๆ ตัวอ่อนมีขนาดเท่ากับเยลลี่ชิ้นเล็กๆ จะปีนขึ้นไปอยู่ในหน้าท้องของแม่ตั้งแต่ตอนที่อายุครรภ์เพียงหนึ่งเดือน

สิ่งที่คนไม่ค่อยรู้กันก็คือ จึงใจตัวเมียสามารถเก็บตัวอ่อนหรือเอ็มบริโอไว้ภายในมดลูกชุดหนึ่งจากสองชุดได้นานหลายเดือน นั่นหมายความว่า นอกจากสามารถผลิตลูกจึงใจขึ้นมาทดแทนตัวที่ตายไปได้อย่างรวดเร็วแล้ว มันยังสามารถเลือกระยะเวลาในการให้กำเนิดเพื่อหลีกเลี่ยงฤดูแล้ง ซึ่งจะช่วยประหยัดพลังงานและน้ำ

...ตัวอ่อนขนาดเล็กของจึงใจอาจดูเหมือนมีพัฒนาการที่ต่ำ แต่มันก็มีสิ่งที่จำเป็นต้องมีอยู่กับตัวพร้อมสรรพ นั่นคือโพรเจกต์ที่ใช้ในการดมกลิ่นหัวนมและขาหน้าที่แข็งแรงสองข้างที่ช่วยให้มันสามารถปีนขึ้นไปยังถุงหน้าท้องได้ภายในเวลาไม่ถึง 3 นาที

เมื่อปลอดภัยอยู่ในถุงหน้าท้องแล้ว ลูกจึงใจจะยังคงอยู่ในนั้น แต่ยังไม่แน่นอนเกินกว่าจะดูนมได้ กล้ามเนื้อของหัวนมจะจัดการกับปัญหาโดยการพ่นน้ำนมที่อุดมด้วยสารอาหารเข้าไปในปากของลูกจึงใจในปริมาณที่พอเหมาะ ตัวแม่จะคอยทำความสะอาดถุงหน้าท้องด้วยการเลียนมส่วนที่หก นมทั้งหมดที่มันผลิตออกมาจะมาจากกระบวนการทำซ้ำมากถึง 1 ใน 3

เมื่อลูกจึงใจเติบโตเต็มที่ในอีก 8 เดือนต่อมา มันจะกระโดดออกมาจากถุงหน้าท้องเพื่อหลีกเลี่ยงให้กับน้องที่เกิดใหม่ แต่มันยังคงดูคนนมจากแม่ไปอีกหลายเดือนในระหว่างที่แม่จึงใจให้ความสนใจกับนมส่วนที่หก เต้านมของมันก็จะผลิตนมที่ปั่นครีมขึ้นและนมปราศจากไขมันออกมาในเวลาเดียวกัน...”